

АНОТАЦІЯ

Шопська Ю. К. Інструменти зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Львівський національний університет імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, Львів, 2024.

Сектор малого підприємництва відіграє значну роль у підтримці функціонування та забезпеченні розвитку фінансової системи країни, гарантуванні її фінансової безпеки. Такі завдання головним чином реалізуються через приватне інвестування, нагромадження, деконцентрацію, раціональне розміщення та ефективне використання капіталу, сплату податків і забезпечення бюджетно-податкової безпеки, збереження надійного фінансового стану, ліквідності й платоспроможності суб'єктів малого бізнесу.

Метою дисертаційної роботи є поглиблення теоретичних засад, розвиток науково-методичних підходів та обґрунтування практичних рекомендацій щодо вдосконалення інструментів зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва.

Об'єктом дослідження є процеси зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва в Україні.

Предметом дослідження є теоретичні засади, науково-методичні підходи та практичні рекомендації щодо вдосконалення інструментів зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. У вступі обґрунтовано актуальність та своєчасність виконаного дослідження, сформульовано його мету і завдання, визначено об'єкт та предмет дослідження зі зазначенням методів його проведення, сформульовано наукову новизну отриманих в дисертації результатів, описано їхню апробацію й практичне застосування.

У першому розділі дисертації «Теоретичні засади та інструменти зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва» розвинуто концептуально-змістовні характеристики сектора малого підприємництва,

узагальнено еволюцію інституційно-правових засад малого підприємництва в Україні та фінансові аспекти його розвитку, поглиблено теоретичну сутність та розкрито змістовні характеристики фінансової безпеки сектора малого підприємництва, детерміновано інструменти зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва.

Розкрито теоретичні основи фінансової безпеки сектора малого підприємництва та інструментів її зміцнення. Обґрунтовано змістовні характеристики даного поняття та запропоновано підхід до розкриття сутності «фінансової безпеки сектора малого підприємництва», який базується на уточненні: характеристик внутрішньої структури фінансової безпеки, яким є сектор (забезпеченість, стійкість, ефективність, захищеність, розвиток); критеріїв (стан, міра, здатність); структурних компонент (ресурсної, інвестиційної, фінансово-господарської, боргової та страхової), що, на відміну від наявних інтерпретацій даного поняття, надає йому цільової визначеності, дає змогу розглядати фінансову безпеку сектора малого підприємництва як категорію, яка поєднує і узгоджує аспекти фінансової безпеки та фінансових інтересів, з одного боку суб'єктів господарювання, а, з іншого боку, держави, та характеризує: стан захищеності суб'єктів цього сектору від викликів і загроз, їх фінансово-ресурсної забезпеченості, фінансової ефективності, міцності й збалансованості, капіталізації; міру реалізації фінансових інтересів стейкхолдерів та якість бізнес-середовища; здатність держави забезпечувати захист інвестицій і фінансових активів, стабільність національної грошової одиниці та банківської системи, розвиток ринку фінансових послуг з доступним для бізнесу фінансово-інвестиційним забезпеченням.

Дослідження теоретичних засад фінансової безпеки сектора малого підприємництва дало змогу: а) конкретизувати поняття «сектор малого підприємництва» через призму секторального підходу (який передбачає розгляд малого бізнесу з позиції цілісної частини економіки та дозволяє формувати і реалізувати єдиний державницький підхід в цій сфері, відокремлювати увесь спектр малих суб'єктів господарювання, спрямовувати політику не стільки на розвиток суб'єктів господарювання, як на покращення бізнес-середовища,

ідентифікувати умови, чинники, перешкоди, виклики та загрози сталого поступу цього сектора), що у поєднанні з поняттям «фінансова безпека сектора малого підприємництва» дало змогу з'ясувати основні аспекти формування і реалізації фінансового потенціалу цього сектора економіки; б) ідентифікувати загрози фінансовій безпеці з урахуванням сфер їх активізації (погіршення фінансово-ресурсної забезпеченості бізнесу; зниження фінансово-економічного стану; уповільнення динамічних характеристик, неспроможність зберігати висхідний тренд розвитку).

У другому розділі дисертації «Фінансова безпека сектора малого підприємництва: аналіз та оцінювання» наведено результати аналізування стану та тенденцій розвитку сектора малого підприємництва України у проекції забезпечення його фінансової безпеки, комплексного оцінювання фінансової безпеки сектора малого підприємництва, ідентифікації викликів та загроз послаблення фінансової безпеки цього сектора національної економіки України в умовах нестабільності.

На основі проведеного аналізу стану та тенденцій розвитку сектора малого підприємництва в проекції забезпечення його фінансової безпеки на прикладі Львівської області зроблено висновки про таке: а) в умовах повномасштабної війни значно погіршилося бізнес-середовище господарювання вітчизняних суб'єктів малого підприємництва, посилились фінансові виклики і загрози, що призвело до послаблення фінансової безпеки цього сектора економіки за всіма її складовими – фінансово-господарською, ресурсною, інвестиційною, грошово-кредитною, страховою, борговою; б) помітні такі негативні тенденції, як зменшення чисельності зайнятих у сегменті юридичних осіб, не збалансована галузева структура малого бізнесу, зокрема обмежений внесок у розвиток галузей реального сектора регіональної економіки, нерівномірність ролі фізичних осіб – підприємців у створенні нових робочих місць та збільшенні обсягів реалізації продукції, наявність проявів використання фізичних осіб – підприємців для «оптимізації» податків юридичних осіб, зниження рівня рентабельності та зростання частки збиткових суб'єктів сектора малого бізнесу.

Встановлено, що серед вагомих проблем фінансової безпеки сектора

малого підприємництва є: а) обмеженість та складність доступу суб'єктів малого бізнесу до фінансових ресурсів; б) несприятливе інвестиційне середовище та складність залучення капітальних інвестицій; в) низький рівень ділової активності та платоспроможності суб'єктів малого бізнесу; г) непрозорість структури капіталу та високий рівень зовнішніх зобов'язань; д) низька ефективність використання ресурсів і фінансова стійкість, обмежена віддача капіталу вкладеного в бізнес; е) високий рівень фінансових ризиків через низьку щільність їх страхування.

Удосконалено науково-методичний підхід до оцінювання стану фінансової безпеки сектора малого підприємництва з використанням композиційного методу, який передбачає побудову інформаційно-аналітичної системи індикаторів у межах відповідної компоненти фінансової безпеки; розрахунок коефіцієнтів вагової значущості індикаторів і компонент фінансової безпеки, побудову динамічного ряду емпіричних показників фінансової безпеки. Застосування запропонованого підходу до декомпонування та розрахунку композиційного індексу фінансової безпеки сектора малого підприємництва Львівської області за період 2018-2022 рр. дозволило судити про стан фінансової безпеки, проблеми її послаблення та можливості напрацювання інструментів її зміцнення. Показано, що за 2018-2022 рр. відбулося значне послаблення ресурсної (на 16,2 в.п.), інвестиційної (16,9 в.п.), грошово-кредитної (20,6 в.п.), боргової (19,0 в.п.), фінансово-господарської (18,0 в.п.), страхової (5,3 в.п.) компонент фінансової безпеки сектора малого підприємництва. Серед вагомих причин визначено: економічну нестабільність; суттєве зменшення вартості активів, стану фондоозброєності та рентабельності, забезпеченості підприємств оборотним капіталом. Визначено, що середнє значення рівня фінансової безпеки аналізованого сектора за досліджуваний період становило 65,0 %, а середньорічний темп послаблення – 4,1 в.п. Рівень фінансової безпеки характеризується високою мірою чутливості до змін ринкової кон'юнктури та суспільно-економічної ситуації (скорочення попиту на продукцію, зростання витрат на сировину та матеріали в умовах високої енерго- та матеріалоемності виробництва, низький рівень технологічного розвитку, втрати економічних

потужностей внаслідок зовнішньої воєнної агресії).

В роботі показано, що попри наявність низки позитивних практик управління фінансовою безпекою сектора малого підприємництва, все ще існують слабкі місця управління (різних рівнів) цими процесами аналізованого сектора економіки. Визначено загрози фінансовій безпеці сектора малого підприємництва (на прикладі Львівської області) в розрізі таких суб'єктів управління як: органи державної влади, державної регуляторної служби України, органів регіональної влади та місцевого самоврядування, менеджменту малих суб'єктів господарювання. Аргументовано думку про необхідність формування ефективної політики зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва через усунення ключових вад регулювання в цій сфері, серед яких: непослідовність і несистемність планування, відсутність комплексної лонгїтюдної програми розвитку та функціонально-ресурсної безпеки бізнесу; обмеженість обсягів фінансово-кредитного сприяння суб'єктам малого підприємництва, мале фінансове забезпечення й декларативний характер заходів програм розвитку бізнесу на рівні громад; нерозвиненість бізнес-інфраструктури, особливо фінансово-ресурсної, сільських і віддалених територій, та системи бізнес-консалтингу; низький рівень стандартизації управління у сфері фінансового ризик-менеджменту.

У третьому розділі роботи дисертації «Стратегічні орієнтири та інструментарій зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва» обґрунтовано пріоритети та дієві інструменти зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва в Україні, здійснено форсайт зміцнення фінансової безпеки цього сектора національної економіки, визначено ефективні світові практики та інструменти їх імплементації в Україні задля зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва.

В роботі значна увага приділена обґрунтуванню стратегічних пріоритетів та вдосконаленню інструментів державної політики зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва. Запропоновані пропозиції щодо вдосконалення інструментів зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва зорієнтовані на покращення фінансово-кредитного

забезпечення малого бізнесу, формування системи інвестиційної підтримки його розвитку, детінізацію капіталу, реструктуризацію зобов'язань, ефективізацію бізнес-процесів суб'єктів малого підприємництва та реалізацію потенціалу страхового сектору в цій сфері.

З метою встановлення причинно-наслідкових зав'язків між рівнем фінансової безпеки сектора малого підприємництва та детермінантами середовища її забезпечення в роботі запропоновано науково-методичний підхід, який передбачає: застосування тесту Гренджера та побудови економетричних моделей, метод покрокового F-виключення задля встановлення каузальності та міри впливу детермінант середовища на фінансову безпеку сектора. Застосування інструментарію економетричного моделювання дало можливість змодельовати потенційні рівні фінансової безпеки сектора малого підприємництва у відповідності до різних сценаріїв трансформаційних змін у середовищі, побудувати форсайт регресорів і каталізаторів умов забезпечення фінансової безпеки у відповідності до сили впливу на фінансово-економічний потенціал і стійкість сектора протидіяти негативним наслідкам макроекономічних шоків. Показано, що за умови збереження поточної тенденції розвитку середовища забезпечення фінансової безпеки сектора малого підприємництва без застосування активних фінансових інструментів підтримки посилення рівня фінансової безпеки малих суб'єктів господарювання становитиме 8,6 в.п. у 2027 р. Забезпечення фінансової стабільності у регіоні сприятиме зростанню рівня фінансової безпеки сектора на 8,6 в.п. і 20,5 в.п. (тенденційний прогноз) або 11,3 в.п. і 22,9 в.п. (оптимістичний проноз) у 2027 р. і 2030 р. відповідно.

Вивчення світових практик зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва дозволило визначити можливості їх імплементації за такими напрямками: розвитковий (створення сприятливого підприємницького середовища) та превентивно-стабілізуючий (попередження і протидія економічним злочинам та кібершахрайствам), поєднання яких дозволяє вибудувати більш комплексну й проактивну політику зміцнення фінансової безпеки сектору малого підприємництва, комплементарну з передовими

міжнародними практиками.

Ключові слова: фінансова безпека, сектор малого підприємництва, малий бізнес, підприємство, фінансові ризики, загрози, суб'єкти господарювання, державна підтримка, політика, регулювання, інструменти зміцнення, фінансові ресурси, розвиток, криза, нестабільність.

SUMMARY

Shopska Yu. K. Tools for strengthening the financial security of the small business sector. Qualifying scientific work as a manuscript.

Thesis for the degree of Doctor of Philosophy in specialty 072 «Finance, banking and insurance». Ivan Franko National University of Lviv of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Lviv, 2024.

The small business sector plays a significant role in supporting the functioning and ensuring the development of the country's financial system, guaranteeing its financial security. Such tasks are mainly implemented through private investment, accumulation, deconcentration, rational allocation and effective use of capital, payment of taxes and provision of budget and tax security, preservation of reliable financial condition, liquidity and solvency of small business entities.

The purpose of the dissertation work is to deepen the theoretical foundations, develop scientific and methodological approaches, and justify practical recommendations for improving the tools for strengthening the financial security of the small business sector.

The object of the study is the processes of strengthening the financial security of the small business sector in Ukraine.

The subject of the study is theoretical principles, scientific and methodological approaches and practical recommendations for improving tools for strengthening the financial security of the small business sector.

The dissertation consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of used sources and appendices. The introduction substantiates the relevance and timeliness of the performed research, formulates its purpose and tasks, defines the object and subject of the research with an indication of the methods of its

implementation, formulates the scientific novelty of the results obtained in the dissertation, describes their approbation and practical application.

The first chapter of the thesis "Theoretical foundations and tools for strengthening the financial security of the small business sector" is dedicated to the conceptual and substantive characteristics of the small business sector, summarizing the evolution of the institutional and legal foundations of small business in Ukraine and the financial aspects of its development, deepening of the theoretical essence and the meaningful characteristics of financial security of the small business sector, tools for strengthening the financial security of the small business sector have been determined.

The theoretical foundations of the financial security of the small business sector and the tools for its strengthening are revealed. The substantive characteristics of this concept are substantiated and an approach to revealing the essence of "financial security of the small business sector" is proposed, which is based on clarifying: the characteristics of the internal structure of financial security, which is the sector (security, stability, efficiency, security, development); criteria (state, measure, ability); structural components (resource, investment, financial and economic, debt and insurance), which, unlike the existing interpretations of this concept, gives it target certainty, makes it possible to consider the financial security of the small business sector as a category that combines and harmonizes aspects of financial security and financial interests, on the one hand, of business entities, and, on the other hand, the state, and characterizes: the state of protection of the entities of this sector from challenges and threats, their financial and resource security, financial efficiency, strength and balance, capitalization; degree of implementation of financial interests of stakeholders and the quality of the business environment; the state's ability to ensure the protection of investments and financial assets, the stability of the national currency and the banking system, the development of the financial services market with financial and investment support available to businesses. The study of the theoretical foundations of the financial security of the small business sector made it possible to:

- a) specify the concept of the "small business sector" through the prism of the sectoral approach (which involves considering small business from the position of an integral

part of the economy and allows for the formation and implementation of a unified state approach in this area, to separate the entire spectrum small business entities, to direct the policy not so much to the development of business entities as to the improvement of the business environment, to identify the conditions, factors, obstacles, challenges and threats to the sustainable progress of this sector), which in combination with the concept of "financial security of the small business sector entrepreneurship" made it possible to find out the main aspects of the formation and implementation of the financial potential of this sector of the economy; b) identify threats to financial security, taking into account the areas of their activation (deterioration of financial and resource security of business; decrease in financial and economic condition; slowing down of dynamic characteristics, inability to maintain an upward trend of development).

The second chapter of the dissertation "Financial security of the small business sector: analysis and evaluation" provides the results of the analysis of the state and development trends of the small business sector of Ukraine in the projection of ensuring its financial security, a comprehensive assessment of the financial security of the small business sector, identification of challenges and threats to weakening the financial security of this sector the national economy of Ukraine in conditions of instability.

Based on the analysis of the state and development trends of the small business sector in the projection of ensuring its financial security on the example of the Lviv region, the following conclusions were drawn: a) in the conditions of a full-scale war, the business environment of domestic small business entities has significantly deteriorated, financial challenges and threats have increased, which led to the weakening of the financial security of this sector of the economy in all its components - financial and economic, resource, investment, monetary and credit, insurance, debt; b) such negative trends as a decrease in the number of employees in the segment of legal entities, an unbalanced sectoral structure of small business, in particular a limited contribution to the development of the real sector of the regional economy, an uneven role of individual entrepreneurs in creating new jobs and increasing the volume of product sales are noticeable, the presence of manifestations of the use of natural persons - entrepreneurs for the "optimization" of taxes of legal entities, a decrease in

the level of profitability and an increase in the share of loss-making entities in the small business sector.

It was established that among the significant problems of financial security of the small business sector are: a) limited and difficult access of small business entities to financial resources; b) unfavorable investment environment and the difficulty of attracting capital investments; c) low level of business activity and solvency of small business entities; d) opacity of the capital structure and high level of external liabilities; e) low efficiency of resource use and financial stability, limited return on capital invested in business; e) high level of financial risks due to the low density of their insurance.

The scientific and methodological approach to assessing the state of financial security of the small business sector has been improved using the composite method, which involves the construction of an information-analytical system of indicators within the relevant component of financial security; calculation of weighting coefficients of indicators and components of financial security, construction of a dynamic series of empirical indicators of financial security. The application of the proposed approach to the decomposition and calculation of the composite index of financial security of the small business sector of the Lviv region for the period 2018-2022 made it possible to judge the state of financial security, the problems of its weakening and the possibility of developing tools to strengthen it. It is shown that in 2018-2022 there was a significant weakening of resource (by 16.2 percentage points), investment (16.9 percentage points), monetary and credit (20.6 percentage points), debt (19.0 p.p.), financial and economic (18.0 p.p.), insurance (5.3 p.p.) component of financial security of the small business sector. Among the important reasons, the following are identified: economic instability; a significant decrease in the value of assets, the state of funding and profitability, and the provision of working capital for enterprises. It was determined that the average value of the level of financial security of the analyzed sector for the studied period was 65.0%, and the average annual rate of weakening was 4.1 percentage points. The level of financial security is characterized by a high degree of sensitivity to changes in the market situation and socio-economic situation (reduction in demand for products, increase in costs for raw materials and

materials in conditions of high energy and material intensity of production, low level of technological development, loss of economic capacities due to external military aggression).

The work shows that despite the presence of a number of positive practices of managing the financial security of the small business sector, there are still weak points in the management (of different levels) of these processes in the analyzed sector of the economy. Threats to the financial security of the small business sector (on the example of the Lviv region) have been identified in the context of such management entities as: state authorities, the State Regulatory Service of Ukraine, regional authorities and local self-government bodies, management of small business entities. The opinion on the need to form an effective policy to strengthen the financial security of the small business sector through the elimination of key regulatory flaws in this area, including: inconsistency and unsystematic planning, lack of a comprehensive long-term development program and functional and resource security of business, is argued. limited amount of financial and credit assistance to small business entities, small financial support and declarative nature of measures of business development programs at the community level; underdevelopment of business infrastructure, especially financial and resource, rural and remote areas, and the business consulting system; low level of management standardization in the field of financial risk management. In the third chapter of the thesis "Strategic orientations and tools for strengthening the financial security of the small business sector" the priorities and effective tools for strengthening the financial security of the small business sector in Ukraine are substantiated, a foresight for strengthening the financial security of this sector of the national economy is carried out, effective global practices and tools for their implementation in Ukraine to strengthen the financial security of the small business sector.

In the work, considerable attention is paid to the justification of strategic priorities and improvement of state policy instruments for strengthening the financial security of the small business sector. The proposed proposals for improving the tools for strengthening the financial security of the small business sector are aimed at improving the financial and credit support of small business, forming a system of

investment support for its development, detinization of capital, restructuring liabilities, streamlining business processes of small business entities and realizing the potential of the insurance sector in this field.

In order to establish cause-and-effect relationships between the level of financial security of the small business sector and the determinants of the environment for its provision, a scientific and methodological approach is proposed in the work, which includes: the application of the Granger test and the construction of econometric models, the step-by-step F-exclusion method to establish causality and measure the impact of environmental determinants on the financial security of the sector. The use of econometric modeling tools made it possible to simulate the potential levels of financial security of the small business sector in accordance with various scenarios of transformational changes in the environment, to build a foresight of regressors and catalysts of the conditions for ensuring financial security in accordance with the power of influence on the financial and economic potential and sustainability of the sector to counteract the negative consequences of macroeconomic shocks. It is shown that if the current trend of development of the environment for ensuring the financial security of the small business sector is maintained without the use of active financial support tools, the level of financial security of small business entities will increase by 8.6 percentage points. in 2027. Ensuring financial stability in the region will contribute to an increase in the level of financial security of the sector by 8.6 percentage points. and 20.5 percent (trend forecast) or 11.3 pp. and 22.9 percentage points (optimistic forecast) in 2027 and 2030, respectively. The study of global practices of strengthening the financial security of the small business sector made it possible to determine the possibilities of their implementation in the following directions: developmental (creation of a favorable business environment) and preventive-stabilizing (prevention and countermeasures against economic crimes and cyber fraud), the combination of which allows to build a more comprehensive and proactive policy of strengthening financial security of the small business sector, complementary to international best practices.

Key words: financial security, small business sector, small business, enterprise, financial risks, threats, business entities, state support, policy, regulation, strengthening tools, financial resources, development, crisis, instability.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Возняк Г. В., Шопська Ю. К. Пріоритети та інструментарій зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва в умовах нестабільності. *Проблеми економіки*. 2024. № 1(59). С. 96-101. (0,8/0,6 д.а.; авторський внесок – формування та обґрунтування системи інструментів зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва).

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-1-96-101>

2. Шопська Ю. К. Аналіз стану та тенденцій розвитку сектора малого підприємництва в проекції забезпечення його фінансової безпеки: проблемно-орієнтовний аналіз. *Modeling the development of economic systems*. 2023. № 4. С. 218-224. (0,6 д.а.).

DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-10-30>

3. Шопська Ю. К. Теоретико-методичні засади дослідження та особливості забезпечення фінансової безпеки сектора малого підприємництва регіону. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія економічна*. 2022. № 2. Т. 1. С. 116-121. (0,75 д.а.).

DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-304-2\(1\)-15](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-304-2(1)-15)

4. Васильців Т. Г., Шопська Ю. К. Методико-прикладні аспекти формування регіональної політики забезпечення фінансової безпеки сектора малого підприємництва. *Modeling the development of economic systems*. 2022. № 3. С. 115-120. (0,55/0,35 д.а.; авторський внесок – узагальнення теоретичних засад інструментарію політики зміцнення фінансової безпеки сектора малого підприємництва).

DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-5-16>

5. Васильців Т. Г., Мульська О. П., Шопська Ю. К. Засоби фінансового контролю розвитку об'єднаних територіальних громад. *Регіональна економіка*. 2021. №1 (99). С. 81-90. (0,75/0,3 д.а.; авторський внесок – визначення засобів фінансового контролю в системі фінансової безпеки на рівні територіальних громад).

DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2021-1-9>

6. Vasylytsiv T., Mulska O., Hrabynska I., Ivaniuk U., Shopska Yu. Financial and economic security of agricultural business: specifics, analysis methodology, and measures of stabilization. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. Scopus. 2023. Vol. 9. № 2. pp. 88-110. (1,9/0,8 д.а.; авторський внесок – обґрунтування методики та здійснення композиційного аналізу фінансової безпеки сектора малого підприємництва).

DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.02.04>

7. Шопська Ю. К. Ризики та загрози послаблення фінансової безпеки сектора малого підприємництва в умовах нестабільності: аспект політики регулювання. *Development Service Industry Management*. 2023. № 4. С. 42-47. (0,7 д.а.).

DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4\(6\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4(6))

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Васильців Т. Г., Куницька-Іляш М. В., Шопська Ю. К. Проблемні аспекти реалізації інструментів забезпечення фінансової безпеки стратегічних галузей та секторів економіки України : матер. ІХ Міжнар. наук.-практ. конфер. «Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти». К. : Інформаційно-аналітичне агентство», 2022. С. 46-51. (0,35/0,2 д.а.; авторський внесок – визначення інструментів державної політики зміцнення фінансової безпеки суб'єктів стратегічних галузей).

9. Васильців Т. Г., Шопська Ю. К. Регулювання фінансової безпеки сектора малого підприємництва : зб. тез доп. VI Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конфер. «Фінансове регулювання зрушень у економіці України». Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. С. 142-144. (0,3/0,15 д.а.; авторський внесок – визначення інструментів регулювання фінансової безпеки сектора малого підприємництва).

10. Шопська Ю. К. Типологічні характеристики фінансової безпеки малого підприємництва : зб. тез V Міжнар. наук.-практ. конфер. «Підприємництво і торгівля: тенденції розвитку». Одеса : НУ «Одеська політехніка». 2022. С. 144-146. (0,25 д.а.).

11. Шопська Ю. К. До методології аналізування фінансової безпеки сектора малого підприємництва регіону : матер. VI Міжнар. наук.-практ. конфер «Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики». Полтава : ПДАУ, 2022 С. 1132-1135. (0,25 д.а.).

12. Шопська Ю. К. Особливості сучасної регіональної політики управління фінансовою безпекою сектора малого підприємництва в Україні : матер. II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конфер. «Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах». Т. 1. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2022. С. 317-320. (0,25 д.а.).

13. Шопська Ю. К., Виговський В. О. Проблемні аспекти менеджменту фінансової безпеки та активізації інноваційної діяльності в секторі малого підприємництва : Зб. тез IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конфер. «Маркетингові стратегії, підприємництво і торгівля: сучасний стан, напрямки розвитку». К. : КНУБіА, 2023. С. 84-87. (0,3/0,15 д.а.; авторський внесок – визначення перешкод зміцнення фінансової безпеки суб'єктів малого бізнесу).